

Jan Rajchel
Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych

**Oświadczenie cząstkowe o stanie kontroli zarządczej
za rok 2025**

Część I¹⁾

Działając na rzecz zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w zakresie zadań i odpowiedzialności mi powierzonych tj.:

Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych (dalej: RARS)

Informuję, że:

A ☐ w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

B ☒ w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

C ☐ nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

¹⁾ Należy zaznaczyć część A, B lub C

D.

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- ☒ monitoringu realizacji celów i zadań,
- ☒ samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- ☒ procesu zarządzania ryzykiem,
- ☒ audytu wewnętrznego,
- ☒ kontroli wewnętrznych,
- ☒ kontroli zewnętrznych,
- ☒ innych źródeł informacji: skargi, informacja o braku zgłoszeń sygnalistów.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 13 marca 2025 r.

(miejscowość, data)

Jan Rajchel
Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych
(na oryginale dokumentu)
(podpis i pieczęć)

Część II ²⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

- Niepełne zrealizowanie celu ujętego do realizacji w planie działalności Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na rok 2025. W trakcie monitorowania realizacji celów, w ramach mechanizmów kontroli zarządczej, stwierdzono, że zastosowane mierniki (ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętej metodyki ich obliczania) nie pozwalały na rzetelną i adekwatną ocenę rzeczywistego stopnia realizacji celów ani osiąganych rezultatów. W konsekwencji podjęto decyzję o potrzebie zmiany metody oceny realizacji kluczowych celów Agencji.
- W wyniku kontroli NIK „Wybrane aspekty gospodarowania rezerwami strategicznymi i realizacji zadań powierzonych przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych” dotyczącej okresu 2020-2023 stwierdzone zostały nieprawidłowości w tym obszarze i w ich efekcie zostały sformułowane wnioski pokontrolne dotyczące:

²⁾ Należy wypełnić w przypadku zaznaczenia w części I B lub C

- wzmocnienia nadzoru Prezesa RARS nad procesem wykonywania zadań przez Agencję, w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji,
 - ustalenia mechanizmów kontroli zarządczej zapewniających prawidłowość realizacji przez Agencję zadań własnych w zakresie gospodarowania rezerwami strategicznymi oraz zadań powierzonych,
 - wdrożenia wewnętrznych procedur związanych z przeciwdziałaniem korupcji i nadużyć w sposób, który zapewni gospodarne wydatkowanie środków publicznych w ramach zakupów do rezerw strategicznych i w ramach realizacji zadań powierzonych,
 - podjęcia działań zapewniających rzetelne przyznawanie dodatkowych składników wynagrodzenia za pracę,
 - zawierania przez RARS umów z kontrahentami, na przechowanie danego asortymentu rezerw strategicznych, z zachowaniem wymogów określonych w art. 16 ustawy o rezerwach strategicznych.
- W wyniku kontroli NIK „Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. – wykonanie planu finansowego Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych oraz planu finansowego Funduszu Zapasów Interwencyjnych” stwierdzone zostały nieprawidłowości w tym obszarze i w ich efekcie zostały sformułowane wnioski pokontrolne dotyczące:
 - podjęcia działań w celu dostosowania harmonogramów przekazywania środków z dotacji z budżetu państwa określonych w umowach z dysponentem środków do faktycznego zaangażowania finansowego Agencji,
 - podjęcia działań w celu zaprzestania lokowania środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa oraz zwiększenie nadzoru Prezesa Agencji w tym obszarze,
 - ponoszenia kosztów i wydatków przez Agencję wyłącznie na realizację zadań wynikających z ustawy o rezerwach oraz ustawy o zapasach,
 - podjęcia działań w celu wyeliminowania przypadków udzielania zamówień publicznych niezgodnie z przepisami ustawy Pzp oraz wyeliminowania przypadków niedochowywania obowiązków informacyjnych wynikających z tej ustawy.
 - W wyniku kontroli NIK „Zabezpieczenie potrzeb Sił Zbrojnych RP w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny” dotyczącej okresu 2022-2024 stwierdzone zostały nieprawidłowości w tym obszarze i w ich efekcie zostały sformułowane wnioski pokontrolne dotyczące:
 - podjęcia działań mających na celu osiągnięcie przez RARS zdolności do opracowania projektów RPRS, a także aneksów do ich treści,
 - dokonania przeglądu uregulowań wewnętrznych celem ich ujednolicenia i zapewnienia prowadzenia postępowań zakupowych w sposób przejrzysty i zapewniający uczciwą konkurencję,
 - wdrożenia systemu kompleksowego zarządzania procesami zakupowymi w celu usprawnienia prowadzonych postępowań,

- wdrożenia szczegółowej polityki antykorupcyjnej zapewniającej skuteczną weryfikację pod tym kątem kontrahentów przez właściwe organy Państwa, a także uniemożliwiającej zawieranie kontraktów z kontrahentami ocenionymi w tym zakresie negatywnie,
- osiągnięcia zdolności do sprawnego i elastycznego działania w zakresie zaspokojenia określonych potrzeb SZ RP w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa.
- W wyniku kontroli GIS pn. „Spełnienie obowiązków wynikających z prawa farmaceutycznego przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegająca na prowadzeniu hurtowni farmaceutycznej” stwierdzone zostały nieprawidłowości w tym obszarze i w ich efekcie zostały sformułowane wnioski pokontrolne,
- Audyt wewnętrzny pn. „Ocena nadzorowania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji” wykazał ograniczony stopień funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w badanym obszarze w związku z brakiem systematyczności, aktualnej dokumentacji, audytów, przeglądów oraz pełnego cyklu zarządzania ryzykiem w latach 2023-2025”. Działania porządkujące podjęte w roku 2025 zostały ocenione pozytywnie, jednak wymagają one utrwalenia i kontynuacji w celu zapewnienia trwałej poprawy funkcjonowania SZBI,
- Zidentyfikowano potrzebę dokonania aktualizacji dokumentacji w zakresie zawierania umów cywilno-prawnych.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Działania zaplanowane do realizacji do końca 2026 r.:

- Realizacja zaleceń audytu pn.: „Ocena nadzorowania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji”,
- Dalsza realizacja działań naprawczych zaplanowanych w wyniku stwierdzonych przez GIF nieprawidłowości, m.in. przegląd i aktualizacja procedur systemu jakości hurtowni farmaceutycznych RARS oraz zakończenie trwającej walidacji procesów,
- Wdrożenie modułów: rejestr umów i zobowiązań oraz obieg wniosków zakupowych w aplikacji „System Obsługi Wniosków Agencyjnych”,
- Dokonanie kompleksowego przeglądu procedur zakupowych w celu podniesienia jakości zarządzania zakupami oraz usprawnienia efektywności operacyjnej.

Część III

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- Zaktualizowano regulacje wewnętrzne obejmujące funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej,
- Opracowano i wdrożono nową koncepcję systemu zarządzania ryzykiem obejmującą zarządzanie ryzykiem i szansą w realizowanych procesach, w tym m.in. przyjęto do

stosowania Politykę zarządzania ryzykiem w RARS, Procedurę zarządzania ryzykiem i szansą w RARS oraz wdrożono system do zarządzania ryzykiem e-risk,

- Stworzono ramy zarządzania kryzysowego, w tym m.in. dostosowano strukturę organizacyjną RARS do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego poprzez utworzenie Biura Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, określono jego kluczowe zadania, obejmujące zapewnienie efektywnego zarządzania kryzysowego oraz koordynację działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Ponadto, zaktualizowano procedury zarządzania ciągłością działania oraz uruchomiono Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- Opracowano i wdrożono nową koncepcję systemu przeciwdziałania korupcji i nadużyciom, m.in. objęto osłoną antykorupcyjną procedury zakupowe dotyczące zakupów asortymentu rezerw strategicznych oraz usług związanych z ich utrzymaniem, zakupów towarów i usług związanych z obronnością lub sytuacją kryzysową realizowanych przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych w 2025 r., w tym nawiązano współpracę ze służbami specjalnymi w ramach której podejmowane były działania w zakresie: przeciwdziałania nieprawidłowościom związanym z funkcjonowaniem systemu rezerw strategicznych, przeciwdziałania nierzetelnemu gospodarowaniu środkami publicznymi w obszarze funkcjonowania systemu rezerw strategicznych oraz zapobiegania zjawiskom korupcyjnym w obszarze funkcjonowania systemu rezerw,
- Zaktualizowano regulacje wewnętrzne obejmujące obsługę darowizn,
- Scentralizowano system współpracy z podmiotami zewnętrznymi w obszarze usług prawnych, wskazując Biuro Prawne jako jednostkę odpowiedzialną za zawieranie umów z kancelariami prawnymi,
- Wprowadzono mechanizmy kontroli w ramach wzmocnienia skuteczności bieżącego monitorowania i nadzoru nad terminową płatnością faktur:
 - wprowadzono w aplikacji SAP mechanizm „kontrola podwójnej płatności” polegający na informowaniu użytkownika przy próbie ponownego księgowania dokumentu o tym samym numerze u tego samego dostawcy, że dokument został już zaksięgowany
 - wprowadzono zasadę przyjęcia za wstępny termin płatności daty o jeden dzień wcześniej niż data płatności wskazana na dokumencie księgowym.

2. Pozostałe działania:

- Wdrożono moduł planowania zamówień publicznych w aplikacji „System Obsługi Wniosków Agencyjnych”,
- Wdrożono zaktualizowane Zasady zarządzania procesami, których główne zmiany objęły strukturę i hierarchię procesów oraz zasady monitorowania opiniowania i zatwierdzania dokumentacji procesowej,
- Powołano komórkę organizacyjną realizującą kontrole wewnętrzne w RARS pn. Dział kontroli wewnętrznej, której zadaniem jest przeprowadzanie planowych i doraźnych kontroli wewnętrznych pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- Dostosowano harmonogramy przekazywania środków z dotacji z budżetu państwa określone w umowach z dysponentem środków do faktycznego zaangażowania finansowego RARS,

- Wyłączenie automatycznego inwestowania środków pieniężnych zgromadzonych na koniec dnia (autoinwestycji) na rachunkach wydzielonych dla dotacji celowej i podmiotowej,
- Wprowadzono nową Procedurę udzielania zamówień publicznych, najważniejsze zmiany dotyczyły:
 - scentralizowania zakupów, co ma na celu uszczelnienie systemu planowania (agregacji) zamówień publicznych w RARS. Potrzeby zakupowe agregowane są w dziale Zamówień Publicznych zgodnie z zasadami planowania wynikającymi z Prawa Zamówień Publicznych (tożsamość przedmiotowa, podmiotowa oraz czasowa),
 - tworzenia dla całej RARS Planu Zamówień i następnie na jego podstawie Planu Postępowań o udzielenie zamówień o którym mowa w art. 23 ustawy PZP (dodatkowe wzmocnienie nadzoru nad agregacją oraz wartościami wszystkich zamówień w RARS)
 - określenia zasad dokonywania aktualizacji Planu Zamówień, czego konsekwencją może być zmiana Planu Postępowań o udzielenie zamówień,
 - jednoznacznego określenia obowiązków Komórek Organizacyjnych RARS w zakresie składania raportów z wykonania umów.
- Powołano komórkę organizacyjną pn. Dział Monitoringu i Raportowania o Rezerwach Strategicznych i Zapasach Interwencyjnych, której funkcjonowanie zapewni osiągnięcie przez RARS zdolności do opracowywania projektów Rządowego Programu Rezerw Strategicznych o którym mowa w art. 8 ustawy o rezerwach strategicznych, a także ich aktualizacji,
- Wdrożono działania naprawcze zaplanowane w wyniku stwierdzonych przez GIS niezgodności m.in. przeprowadzono analizę ryzyka w zakresie jakości produktów leczniczych oraz rozpoczęto proces walidacji procesów,
- Realizowano w trybie ciągłym działania w zakresie podnoszenia świadomości pracowników w obszarze kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem.

Objaśnienia:

1. W części I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jeden element A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwa elementy wykreśla się. Element D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
2. Element A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
3. Element B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem objaśnienia 4.
4. Element C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

5. Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
6. Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
7. Część II sporządzana jest w przypadku, gdy w części I niniejszego oświadczenia zaznaczono element B albo C.
8. Część III sporządza się w przypadku, gdy w części I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, był zaznaczony element B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.